

Sisällysluettelo

TA, 18.5.2020 09:00, Pöytäkirja

§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (osallistujat)	1
§ 11 Tilintarkastuskertomus vuodelta 2019	2
§ 12 Arviointikertomus vuodelta 2019	3
§ 13 Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2019	4
§ 14 Loppuraportti tilintarkastuksesta vuodelta 2019	7
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet	8

Kokousaika: Maanantai 18.05.2020 kello 09.00 – 14.30 (kokoustauko klo 11.20-11.30)
 Kokouspaikka: Kunnanhallituksen huone + sähköinen Teams-toimintaympäristö (T)

Saapuvilla olleet:

Jäsenet:

Varajäsenet:

☒	Pärkkä Annu	pj.	☐	Eskola Ilse	(kv 31.1.2019 § 4)
☒	Jussila Mauno	(kv 20.6.2018 § 38) (T) vpj.	☐	Autio Markku	
☒	Hakala Airi	(T)	☐	Alakangas Ari	
☒	Sipilä Terttu	(T)	☐	Pyykkö Salli	(kv 26.4.2018 § 25)
☒	Voltti Heikki	(T)	☐	Kinnunen Juha	

Muut saapuvilla olleet:

☒	Vanhatupa Asko	(T) JHTT-tilintarkastaja, BDO Auditor Oy
☐		
☐		
☐		
☐		

Laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä päätöksentekotapa:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kaikki asiat käsiteltiin varsinaisessa/sähköisessä kokouksessa. Teams-yhteyden kautta kokoukseen osallistuneiden kohdalla merkintä (T).

Käsitellyt asiat:

Pykälät: 11 – 14

Sivut: 1 – 10

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Airi Hakala ja Heikki Voltti.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Annu Pärkkä
puheenjohtaja

Asko Vanhatupa
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus:

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 20.5.2020.

Airi Hakala

Heikki Voltti

Pöytäkirjan nähtävänäpito:

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa maanantaina 25.5.2020.

Päivi Pöllä
arkistos sihteeri

TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2019

Tarkastuslautakunta 18.5.2020 § 11

Kuntalain (410/2015)125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenille ja asianomaisen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Kunnan tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n tilintarkastaja esittelee tilintarkastuskertomuksen vuoden 2019 tilintarkastuksesta kokouksessa.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Tarkastuslautakunta merkitsee tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2019 tiedokseen ja saattaa sen Sievin kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2019 tiedoksi ja saattaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

Tarkastuslautakunta 20.4.2020 § 9

Poikkeustilanteen vuoksi puheenjohtaja on ohjeistanut lautakunnan jäseniä sähköpostitse arvioinnin painopistealueista. Kokouksessa aloitetaan konkreettisesti arviointikertomuksen kasaaminen. Käydään vähintäänkin lävitse yhteiset tarkastelualueet eli kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Saadaan arviointikertomus konkreettisesti alulle. Sovitaan, millä tavalla työskentelyä jatketaan ja millaista materiaalia mahdollisesti vielä tarvitsee pyytää arvioinnin toteuttamista varten. Arviointityön valmistelu tapahtuu täysin etäyhteyksien avulla tänä vuonna, joten sovitaan käytännön asioista.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli vuoden 2019 tilinpäätöksestä ja aloitti arviointikertomuksen laatimisen.

Tarkastuslautakunta 11.5.2020 § 10

Puheenjohtajan päätösehdotus: Jatketaan arviointikertomuksen laatimista.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviointikertomuksen sisällöstä ja esittämismuodosta. Arviointikertomuksen esittäminen painottuu visuaaliseen muotoon. Arviointikertomuksessa painotetaan kunnan strategiatavoitteiden toteutumisen esille nostamista.

Kertomus viimeistellään 18.5.2020 kello 8.00 (nettikokous) tai 9.00 (paikan päällä) alkavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 18.5.2020 § 12

Puheenjohtajan päätösehdotus: Tarkastuslautakunta hyväksyy arviointikertomuksen ja esittää sen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointikertomuksen ja esittää sen valtuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta piti tämän asian käsittelyn aikana kokouksessa tauon klo 11.20 – 11.30.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

Kunnanhallitus 31.03.2020 § 38

Kuntalain mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on lisäksi annettava tietoja mm. sellaisista talouteen ja tilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa ja taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Tasekirja sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisen, tilinpäätöslaskelmat sekä liitetiedot ja henkilöstöraportin.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tuloslaskelman toimintakate muodostuu käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksesta, ja se ilmoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2019 toimintakate oli – 33,29 milj. € (v 2018 – 32,01 milj. €), alkuperäinen talousarvio oli –32,96 milj. €. Toimintakatteen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 1,28 milj. € ja 3,99%

Muutoin lautakunnat ovat pysyneet talousarviossa hyvin, lukuun ottamatta koulutoimen ylityksiä. Kiinteistöjen ennakoimattomat korjausmenot ja muut sisäiset palvelumenot, esiopetuksen kyydityskulut, hankkeiden arvoitua pienemmät valtionavustukset, sijaisten ennakoitua isompi tarve ja sen palkkakuluja nostava vaikutus selittävät osin koululautakunnan toimintakatteen 2,8 %:n ylitystä. Ennakoimattomien kulujen painottumien vielä loppuvuoteen aiheuttivat yhdessä lisätalousarvion riittämättömyyden.

Tuloslaskelman vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitukseen ja lainojen lyhennyksiin. Tilikauden vuosikatteeksi muodostui vuonna 2019 vain 66 395 € (2018 vuonna 1 379 524 €), alkuperäisen talousarvion ollessa 853 488€. Lisätalousarvioilla alkuperäistä talousarviota oli muutettu niin, että vuosikate oli muutosten jälkeen jopa 218 712€ miinuksella. Näistä muutoksista suurimmat olivat Pajulan vuorohoitoyksikön perustaminen ja lisääminen Kallion menoihin sekä verotuloarvioiden merkittävä alentaminen.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja, tässä luvussa on mukana myös poistot ja satunnaiset erät. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä, joiden jälkeen tulee tilikauden yli- tai alijäämä.

Tilinpäätöksen tulos on hyvä silloin kun vuosikate kattaa poistot ja taseeseen jää puskuria tuleviin vuosiin. Vuonna 2019 vuosikate 66 395 € kattoi poistoista vain 7,2%. Sievin kunnan tilinpäätöksestä muodostui näin alkuperäistä taloussuunnitelmaa huomattavasti huonompi.

Alla listattuna merkittävimmät tilikauden tuloksen muutokseen vaikuttaneet tekijät:

- Sosiaali- ja terveystoimen menot nousivat vuoden 2018 18,01 milj. eurosta 19,02 milj. euroon.
- Valtionosuudet laskivat vuoden 2018 18,18 milj. eurosta 17,92 milj. euroon, laskua 1,42%.
- Verotulot nousivat heikosti, vuoden 2018 15,29 milj. eurosta vain 15,43 milj. euroon.
- Koulutoimen nettomenot nousivat vuoden 2018 11,77 milj. eurosta 12,14 milj. euroon.
- Poistojen määrä nousi vuoden 2018 0,72 milj. eurosta 0,92 milj. euroon.

Investointimenoja toteutui yhteensä 3,5 milj. € ja investointituloja 0,25 milj. €, nettoinvestoinnit yhteensä 3,26 milj. €. Investointimenoista isoimpia 2019 vuonna olivat päiväkodin rakentaminen 2,25 milj. €, kaavateiden rakentaminen 0,36 milj. € ja valokuituhankeen kuntarahoitus 0,22 milj. euroa.

Kunnan ottolainojen määrä nousi edellisvuodesta 0,96 milj. euroa, ollen vuoden lopussa oli 21,85 milj. €. (2018 vuonna 20,89 milj. €). Lainoista suurin osa on lyhytaikaisia kuntatodistuksia. Lainaa oli vuoden vaihteessa 4 452 €/asukas (2018 vuonna 4191 €/asukas) ja konsernilainaa 7052 €/asukas (2018 vuonna 6832 €/asukas). Antolainoina myönnettyjä lainasaamisia oli vuoden vaihteessa 3,07 milj. euroa.

Vuonna 2019 tilikauden alijäämäksi muodostui -847 428,12€ (2018 ylijäämää 671 590€), eli 1,5 milj. € huonompi tulos kuin 2018 vuonna. Taseessa oli vuoden alussa edellisten tilikausien ylijäämää 3,3 milj. euroa, kun tämä 2019 alijäämä kirjataan, tulee taseen ylijäämä laskemaan 2,45 milj. euroon.

Vaikka taseeseen jää vielä ylijäämää, on kunnan talustilanne nyt erittäin huolestuttava ja vaatii monia uusia linjauksia sekä sopeuttamistoimia jo vuoden 2020 aikana. Yleiset valtakunnalliset talousennusteet ja erityisesti kuntien talouden näkymät ovat koronan myötä heikentyneet dramaattisesti talousarvioiden laadintatilanteesta.

Oheismateriaalina on kunnan tilinpäätös sisältäen toimintakertomuksen ja henkilöstöraportin ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion tilinpäätöksen sekä lautakuntien tilinpäätöksen käsittelypykälät.

Tilikauden tuloksen käsittelystä on esitys toimintakertomuksen yhteydessä.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

1. esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden tuloksesta -857 757,78 € ja poistoerokirjauksesta 10.329,66 € muodostuva alijäämä 847 428,12€ siirretään tilikauden yli-/alijäämätilille
2. esittää kunnanvaltuustolle, että ne sitovan tason menoylitykset ja tuloalitukset, joihin ei ole aiemmin haettu määrärahan muutoksia, hyväksytään
3. allekirjoittaa vuoden 2019 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi
4. oikeuttaa taloushallinnon tekemään mahdollisesti tarvittavat täydennykset ja tekniset korjaukset
5. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kunnankamreeri Marja Korkeakangasta.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 15.42-15.50

Lisätietoja: kunnankamreeri Marja Korkeakangas, 044 4883 202
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Tarkastuslautakunta 18.5.2020 § 13

Kunnanjohtaja Mauno Ranto ja kunnankamreeri Marja Korkeakangas esittelivät vuoden 2019 tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle kokouksessa 20.4.2020 § 8.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto

1. hyväksyy vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä
2. myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille.

Päätös: Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan päätösehdotuksen.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

LOPPURAPORTTI TILINTARKASTUKSESTA VUODELTA 2019

Tarkastuslautakunta 18.5.2020 § 14

Tilintarkastaja esittelee loppuraporttinsa vuodelta 2019.

Puheenjohtajan päätösehdotus: Tarkastuslautakunta merkitsee loppuraportin tiedokseen.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi tilintarkastajan loppuraportin vuoden 2019 tilintarkastuksesta.

Lisätietoja: puheenjohtaja Annu Pärkkä, p. 050 4045 484
etunimi.sukunimi@sievi.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen
perusteet

Seuraavista päätöksistä ei Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 11 - 14

Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaati-
musviranomai-
nen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Sievin kunta/Tarkastuslautakunta
Haikolantie 16
85410 Sievi
kirjaamo@sievi.fi
fax: (08) 4883 100

Pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaati-
muskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Ks. jäljempänä

VALITUSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen..

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus puh: 029 56 42800 (vaihde)
Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu
Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
fax: 029 56 42841

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika
30 päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika
___ päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusaika
___ päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan/oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin Hallintolain (434/2003) 12 §:ssä/HLL (586/1996) 21 §:ssä säädetään.

Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava: ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Lisätietoja

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 1.1.2019 alkaen vireille tulevista asioissa 260 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei lain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä lain 5 §:ssä erikseen säädettyissä asioissa eikä saman pykälän 15-kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on lain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.